

רכבג 2 ונערק: אריה גסה, יואל בקלי, עו"צ רוני גצליה, גרמליג רטר

נושא מספר 11:

היסח הדעת בנהיגה

גורמים להסחת דעת, שימוש בסלולארי ונתונים

הגדרות

- היסח דעת ויזואלי - הורדת העיניים מהכביש לשם ביצוע פעולה שאינה פעולת הנהיגה.
- היסח דעת פיזי - שימוש בידים לפעולה שאינה פעולת הנהיגה.
- היסח דעת קוגניטיבי - הסחת התודעה והמחשבות מפעולת הנהיגה.

הסחת דעת בנהיגה

□ חוסר תשומת לב/הסחת דעת של הנוהג מהווה על פי מחקרים מרכיב עיקרי בתאונות הקשורות בגורם האנושי שהן 93% מכלל תאונות הדרכים.

□ בתאונות אלו נמצא כי הנהג לא היה מרוכז בנהיגה לפחות שלוש שניות לפני התרחשות התאונה.

□ הערכות מנתונים שנאספו בין 2005 ל-2009, מצביעות על כך שהסחת דעת גורמת ל-16% ויותר מן תאונות הקטלניות ו 20% מן התאונות עם פציעות קשות, 25% בנזקי רכוש, והיא גורם במעורבותם של 70% מן הנהגים בתאונת רכב יחיד, או בתאונת- התנגשות לפניים.

גורמים להיסח דעת

➤ שימוש בטלפון נייד - בדיקת 837 נהגים משתמשי טלפונים ניידים בארה"ב מצאה, שכמעט 50% מהם סטו מהנתיב, 23% התקרבו מדי לרכב שלפניהם, 21% "חתכו" רכב אחר, ו- 18% כמעט פגעו ברכב אחר.

➤ התעסקות במכשירים- הזנת נתונים במכשירי ניווט (GPS), תפעול מתגים בלוח המכשירים, הזנת תקליטור, חיפוש תחנת רדיו) מגדילים משמעותית את הסיכון להיות מעורבים בתאונה.

➤ חיפוש אחר דברים שנפלו במהלך הנהיגה (כוס, מכשיר סלולארי וכד') מעלים את הסיכון/סיכוי לתאונה ב 900%.

תאונה במנהרות הכרמל

➤ נהג אוטובוס אגד בקו 101 שנסע במנהרות הכרמל סטה עקב היסח דעת והתנגש בקיר בטון. 48 נוסעים נפצעו, ונוסעת אחת (אור אלבז, 17) נהרגה.

➤ נהג האוטובוס הורשע בגרימת מותה ברשלנות של אור אלבז ז"ל בת ה-17, וירצה 14 חודשי מאסר: רשיונו נפסל לעשור.

➤ בתחילה התעקש הנהג כי כשל טכני גרם לתאונה אך בהמשך הודה כי נהג בקלות ראש, תוך כדי נתינת עודף לנוסעים שעלו לאוטובוס.

שימוש בסלולארי

- על פי נתוני המרכז האמריקאי לבקרת מחלות ומניעת נהיגה מבוזרת (2014) מדי שנה נהרגים למעלה מ-1.3 מיליון אנשים ברחבי העולם ויותר מ-50 מיליון נפצעים בתאונות דרכים, מתוכם 200 אלף בני אדם נהרגו ו-7.5 מיליון נפצעו בתאונות שנגרמו כתוצאה ישירה לחוסר ערנות והיסח דעת בנהיגה.
- תאונות דרכים נחשבת לגורם המוות מס' 1 בקרב צעירים בני 15-29, הסיבה העיקרית לתאונות בני נוער היא היסח דעת. הגורם העיקרי המביא להיסח דעת הוא שימוש בטלפון הנייד בזמן הנהיגה.

שימוש בסלולארי

קשה אמנם לקבוע בוודאות את מידת השפעתו של השימוש בטלפון סלולרי בזמן נהיגה על הסכנה לתאונת דרכים, אבל מחקרים מראים שהסיכון לתאונת דרכים גדל פי ארבעה עד שישה לערך בקרב המשתמשים בו בזמן נהיגה.

השימוש בטלפון סלולרי בזמן נהיגה גורם להסחת-דעת העלולה לפגוע בביצועי הנהג בכמה אספקטים:

1. זמן תגובה ארוך מהרגיל.
2. יכולת לקויה בשמירת הנתיב הרצוי.
3. קבלת החלטות מוטעות מסוכנות וירידה כללית במודעות למצב על הכביש.

שימוש בסלולארי

- על פי דו"ח 2013 של הנציבות האירופית שימוש בטלפון נייד בזמן נהיגה דומה לנהיגה תחת השפעת אלכוהול ברמה של 80 מ"ג בדם.
- עוד נכתב בדו"ח כי נהגים חדשים, אשר נהיגתם אינה אוטומטית נמצאים בסיכון כפול מזה של נהג ותיק בכל הקשור לשימוש במכשיר הסלולארי בזמן נהיגה.

שימוש בסלולארי

- קריאה ושליחה של הודעת טקסט בזמן נהיגה נחשבת לפעולה מסוכנת אף יותר מביצוע שיחה, שכן היא מסיטה את תשומת לב הנהג מהכביש לפרק זמן ממושך.
- בזמן כתיבה וקריאה של הודעה מסיט הנהג את מבטו מהכביש לעיתים תכופות יותר ולפרקי זמן ארוכים יותר.
- נהג הנוסע בכביש שאינו עירוני במהירות 90 קמ"ש עובר בשנייה 25 מטרים, קריאת הודעה ממוצעת אורכת כ-3 שניות, דהיינו 75 מטרים עובר הרכב בנסיעה מבלי שהנהג מביט אל הכביש.

מבדק עצמי

❖ לפניכם קוד QR. סרקו את הקוד באמצעות המכשיר הסלולארי* וענו על השאלות.

❖ כדי לערוך מבחן כיתתי ניתן ללחוץ על סמל ה-QR במצגת, הבחינה תפתח על גבי דפדפן המחשב.

* ניתן להוריד אפליקציה לסריקה באמצעות חיפוש בחנות האפליקציות של מכשירכם.

